

en goederen aan den verzekeraar kan overlaten, in geval van schipbreuk, stranding of wegens andere oorzaken.⁴⁾

Mogen we hier denken aan een verzekerings-transactie? Of is dat wel wat ver gezocht een dergelijke overeenkomst uit den tekst te lezen?

Onder welke vlag voeren die schepen en wie was hun opdrachtgever?

W. E. VAN POPTA.

⁴⁾ Wetboek van Koophandel, 2e deel, Zeerecht, art. 663. Bedoeld is hier het oude Wetboek van 1838.

UIT DE BUITENLANDSCHE KERKEN

Die Aanstaaende Synode.

Nadat ons die kopie vir die vorige uitgawe van Die Kerkblad aan die drukkers gestuur het, het ons berig gekry dat die Geref. Kerke van Nederland 'n deputaat stuur om ons aanstaande generale synode by te woon, die broederlike groete van die Kerke in Nederland aan ons oor te bring en die bande van korrespondensie nouer aan te haal. Die deputaat van die Nederlandse Geref. Kerke is onder ons geen onbekende nie, want vir hierdie doel is afgevaardig Dr. S. O. Los, vroeër predikant van Pretoria en 'n tydlank professor aan die Teologiese Skool in Potchefstroom en sinds 1920 predikant in Den Haag. Dr. Los het 'n tyd gelede sy emeritaat as predikant van Den Haag verkry. Ons voel bly en dankbaar dat Dr. Los, hoewel reeds emeritus-predikant, nogtans die kragte en die geleentheid het om die reis na Suid-Afrika te onderneem en die Kerke in Nederland op ons synode te verteenwoordig. Ons roep hom 'n hartlike welkom toe en wil vertrou dat sy verblyf onder ons vir hom baie aangenaam sal wees. In ons kringe is Dr. Los nog goed bekend en tussen hom en ons bestaan daar baie bande wat nie deur die tyd verbreek is nie. Ons stel dit ook hoog op prijs dat die Geref. Kerke in Nederland weereens 'n deputaat gestuur het na ons sinodale vergadering om die bande van korrespondensie en broederlike gemeenskap te versterk.

Uit Die Kerkblad van 1 Febr. 1939.

Over het Agendum van bovengenoemde Synode.

I.

Zooeven is verschenen de Agenda van de 26e Synodale vergadering van „Die Gereformeerde Kerk in Suid-Afrika“, die te Bloemfontein in Maart 1939 zal worden geopend. Deze Agenda is verzorgd door de corresponderende gemeente te Heidelberg. Ze bevat o.a. 30 rapporten over zaken door een vorige synode aan commissies opgedragen. De synode wordt samengesteld uit afgevaardigden van alle 120 gemeenten. Voor de eerste maal zal de synode in vijf seksies worden gesplitst, om de zaken vlugger te kunnen behandelen.

De Agenda is een lijvig boek van 117 bladzijden. Ze bevat een rapport over sociale euvels, zoals Neomalthusianisme, Staatsloterij, Hondenwedrennen, Schijfschieten op Zondag. Voorts een rapport over het arme-blanken-vraagstuk en het coördineren van armenzorg en staatshulp. Daarin komt deze zin voor: „Het ambt komt in het gedrang door het toenemen van staatshulp. Wat en hoe aan gedaan? De een roept: Spring in en help, ongeacht de beginselen. De ander: Kerk, pas op, houdt u er buiten. Het is gevaarlijk daaraan mede te doen! De commissie adviseert daarom, dat de Kerk van de beschikbare staatshulp, met de diakonie als orgaan, gebruik make. Dan komt het ambt tot zijn recht.“

Een ander rapport is een aanbeveling van den bundel „Eenige gezangen, in het Afrikaans vertaald“. Deze bundel bevat alleen berijmde Schriftgedeelten. Op de Synode van 1936 is reeds besloten, dat tegen de invoering daarvan geen principiële bezwaren bestaan. Nu alle gemeenten voldoende kennis hebben genomen van die gezangen, wordt geadviseerd om tot de invoering daarvan over te gaan. Echter met dien verstande, dat elke kerkeraad vrij blijft om ze te gebruiken of niet. Zoodra zijn gemeente rijp daarvoor is, dan invoeren.

Een interessant rapport is ook dat over het recht van appél op de meerdere vergaderingen. Daarin wordt voorgesteld om bij den aanvang van elke synodale vergadering een commissie te benoemen, die met den Professor in het Kerkrecht zal onderzoeken of het appel ontvankelijk is of niet.

Ook bevat de agenda een rapport over Kombinate-beroepen. De commissie beveelt aan, dat eventuele gemeenten, die zich combineeren, bij het beroepen van leeraars zullen stemmen alsof ze één gemeente waren. De bevestiging zal geschieden in die gemeente, waarin de beroepen leeraar gaat wonen. De overige contractuele bepalingen

zijn van denzelfden aard als die in Nederland gebruikelijk zijn.

Wat de Liturgie betreft, stelt een commissie voor het gebed voor kranke en aangevochten menschen, dat niet officieel is, weg te laten. In de andere formulieren, o.a. 'thuwelijksformulier, zijn enkele wijzigingen noodzakelijk. Voor het H. Av. zal een verkort Nagmaalsformulier, met behoud van de beginselen van het bestaande formulier, worden opgesteld en aan de vrijheid van de gemeenten worden gelaten om het lange of korte formulier te gebruiken.

Wat de emeriteering en losmaking van dienaren des Woords betreft, wordt door een andere commissie gerapporteerd, dat de Synode van 1930 heeft besloten, dat een predikant, die parlementslid wordt, zijn radicaal als predikant verliest. Een sterke minderheid was toen tegen dit besluit gekant. De motieven van de Synode waren echter van praktischen aard. Ten einde deze zaak beter te regelen stelt de commissie voor, dat een predikant eerst zijn kerkeraad, en zijn classis met de deputaten van de Part. Synode moet raadplegen, eer hij zich verkiesbaar stelt. Ook moet de noodzakelijkheid van zulk een stap blijken, en daartoe behoort de Synode een leidraad te geven naar de beginselen door Voeltus, den vader van het Geref. Kerkrecht, aangegeven. Andere leeraars, die als professor in de theologie of in de zending of in de barmhartigheidsgestichten gaan arbeiden kunnen emeritaat bekomen.

Het rapport in zake art. 21 D.K.O. inzake het onderwijs is van historischen aard. De commissie ad hoe acht den tijd nog niet gekomen om de taak van de kerk als instituut ten opzichte van de school duidelijk te formuleeren en wil deze zaak nogmaals commissoriaal maken. Wel heeft de Synode van Pretoria (1933) en heeft de particuliere synode van Transvaal reeds een beleid ten opzichte van Chr. Nat. onderwijs neergelegd, doch in den boezem van de Kerk bestaat hierover nog verschil van gevoelen.

Ziehier een kort overzicht van enkele rapporten. Wij zijn benieuwd wat de a.s. synode in dezen beslissen zal. Tot dusver is er nog weinig verschil tusschen de praktijk die in Nederland en die in Zuid-Afrika gevolgd wordt. Daardoor kan men in vele opzichten reeds vermoeden wat de synode zal besluiten.

L.

BRIEF UIT AMERIKA

The Orthodox Presbyterian Church.

Ja, er schijnt weer iets nieuws te zijn onder de zon. Van de Orthodox Presbyterian Church hebben de lezers der Reformatie nog niet eerder gehoord. In het land van vele kerken en kerkgenootschappen is er weer, zooals het schijnt, een nieuw kerkgenootschap bijgekomen. Toch is dit niet zoo. Er is niets anders dan een nieuwe naam.

Toen de vierde algemeene synode van de Presbyterian Church of America verleden voorjaar gesloten werd, had men het al voorzien dat er misschien een speciale synode bijeengeroepen moest worden. De Presbyterian Church of America had ja vele vijanden. Van die vele vijanden was er één, die in vijandschap boven alle anderen uitmuntte. Dat was natuurlijk de Presbyterian Church in the U. S. A., de kerk, waarvan de Presbyterian Church of America zich had afgescheiden. Op allerlei wijs werd getracht de nieuwe kerk tegen te werken. Daarvan spreek ik nu niet verder. Alleen maar dit. De oude kerk heeft de nieuwe kerk bij de overheid des lands aangeklaagd. Daar bestonden, zeide men, goede redenen voor. De menschen kwamen door het feit dat de namen der nieuwe en die der oude kerk zooveel op elkaar geleken, in de war. Het goede werk der oude kerk werd hierdoor tegengehouden.

Het proces heeft nog al een poos geduurd. Door de pleitbezorgers der nieuwe kerk werd gewezen op het feit dat de Presbyterian Church in the U. S. en de Presbyterian Church in the U. S. A. jaren lang naast elkaar hebben bestaan zonder verwarring van beteekenis; hoe veel te minder dan zou er verwarring ontstaan vanwege den naam der nieuwe kerk. Toch sprak de eerwaarde rechter het als zijn oordeel uit, dat de oude kerk gelijk had. De Presbyterian Church of America werd verboden haar naam verder te gebruiken.

Wat toen? Men heeft zich op hooger gerechtshof beroepen. Maar zou er veel hoop zijn daar verandering der uitspraak van het lagere gerechtshof te erlangen? Zou men niet beter een nieuwen naam kunnen kiezen?

Om over deze vragen te beslissen werd de vijfde algemeene synode der Presbyterian Church of America tezamen geroepen. De vergadering

had plaats op 9 Februari in een der gebouwen van Westminster Seminary. Er waren 55 afgevaardigden tegenwoordig. Het duurde niet lang of men was besloten het beroep op hooger gerechtshof te laten vallen. Men was algemeen van meening, dat het hopeloos werk zou zijn en men dus geld zou verkristen.

Maar een nieuwen naam te kiezen had heel wat in. Daar was men het zoo maar niet over eens. Er werden een stuk of tien namen voorgesteld. Het debat trok zich spoedig samen op de volgende vier: The Orthodox Presbyterian Church, The Protestant Presbyterian Church of America, The Presbyterian and Reformed Church, en The Evangelical Presbyterian Church. Men had gehoopt te vijf uur 's namiddags klaar te zijn. Er zou 's avonds een samenkomst van oud-studenten van Westminster gehouden worden. Het was echter twaalf uur middernacht, voordat de zittingen der synode geëindigd waren. De nieuwe naam, The Orthodox Presbyterian Church, zal op 15 Maart den naam Presbyterian Church of America, vervangen.

Of de Presbyterian Church in the U. S. A. ons nu nog weer voor het gerecht zal dagen staat nog te bezien. Er bestaat wel kans op. Als dit geschiedt zal de zaak, dunkt me, wel voor het hoogste gerechtshof des lands komen voor dat men toegeeft. De nieuwe naam is immers zoo verschillend van den naam der oude kerk dat men met geen schijn van billijkheid het proces kan voeren. Vrijheid van godsdienst zou men dan met voeten trachten te vertreden.

Inmiddels gaat het werk der nieuwe kerk langzaam maar zeker vooruit. In The Presbyterian Guardian, het blad, waar Dr. Machen bij zijn dood redacteur van was, bevat in het Februariummer een opgaaf van statistieken, waarvan ik bij dezen iets weergeef. Het getal belijdende leden der nieuwe kerk bedraagt 4225. Er zijn 60 gemeenten en 99 predikanten. Men legt zich, zooals te begrijpen is, veel op de inwendige zending toe.

Zeer ontmoedigend is de houding van de vele Fundamentalisten en ook Gereformeerden, die in de oude kerk zijn achtergebleven. De League of Faith, een organisatie, waarvan Drs. Macartney en Craig vooraanstaande leiders zijn, doet zowat niets meer. Men schijnt geen weldoordacht plan van actie te bezitten.

En wat de eigenlijke Fundamentalisten betreft, mag ik verwijzen naar een artikel van Dr. Barnhouse in The Presbyterian van 16 Februari dat tot titel draagt: „Een Christen blijft in de Kerk“. Hij vertelt, hoe iemand hem onlangs verhaalde dat er onder de separatisten meer vreugde is over een proseliet uit de oude kerk dan over negen en negentig zondaars die bekeerd zijn uit het heidendom. En dan voegt hij hieraan toe, dat hij, alsook anderen, in de kerk zijn gebleven omdat God hen daar geplaatst heeft. Verder verdedigt hij zijn eigen standpunt niet. Hij geeft zijn lezers echter een brief te lezen van een jonge vrouw die, niettegenstaande herhaald aandringen zich toch bij de nieuwe kerk te voegen, in de oude kerk is gebleven. Naar het schijnt, is Dr. Barnhouse het ten volle met deze jonge vrouw eens. Het argument van dezen brief is wel echt fundamentalistisch.

De jonge vrouw schrijft aan een vriendin. Ze dient deze vriendin van antwoord en geeft haar reden waarom ze in de oude kerk blijft.

Ze heeft, zegt ze, zoo pas het tweede boek der Kronieken doorgelezen. Daaruit heeft ze veel geleerd van toepassing op het onderhavige geval. Ten eerste verneemt zij uit 2 Kronieken 11:4, dat de scheiding van Juda en Israël van den Heere is. Dan verder ziet ze dat Israël de getrouwe priesters en levieten uitwierp en dat anderen, die den Heere vreesden, hen volgden naar Jeruzalem. 2 Kron. 11:13-16. Verder merkt zij op dat de toorn des Heeren over Juda kwam omdat het met Israël meeding in oorlog en in handel. (2 Kron. 18:3; 19:2 en 20:35-37).

Tot dusver scheen de vergelijking haar in de richting der nieuwe kerk te wijzen. Maar bij verdere studie toonde de Heere haar de keerzijde van dit alles. Ten eerste, zegt ze, hoewel de scheiding van den Heere was, zag God Juda en Israël toch aan als broederen. (2 Kron. 11:4). Ten tweede, hoewel vele der geloovigen, onder wie ook de Priesteren en Levieten, van Israël naar Juda toegen, waren er toch nog geloovigen in Israël en deed God zelfs profeten onder hen opstaan. Denk slechts aan Elia. Wat zeide God tot Elia, toen hij vlood, eerst naar Juda, en daarna naar de wildernis? Zeide God tot Elia: „Goed zoo, Elia, Israël is afvallig en gij leeft in zonde zolang gij in Israël blijft — Juda is de plaats voor alle ware geloovigen“. In het geheel niet. Hij zeide: „Wat doet gij hier, Elia? (1 Koningen 19:9, 13). Ga terug“. Verder gaf God hem werk in Israël te doen. Ten derde, hoewel „God niet met Israël is“ (2 Kron. 25:7), was hij wel terdege met Elia, en hoewel Juda niet tezamen met en voor Israël mocht oorlogen, mocht het ook niet tegen Israël strijden (2 Kron. 11:4). Verder werd koning Hizkia geboden voor gansch Israël te offeren (2 Kron.

29:24). Ook het Paaschfeest. Uit dit alles God verlaten. Israël noemde Israël uitspraak in genade om is gisteren. Hebt gij manend haat zijn als Abraham van één geloof. God wilde. Dan dient was dat de de bitterheid gelijkij. En dat Samaria begaan (Ezechieel hier de vergelijking).

Commentaar staaltje van mentalistisch 266 redeneer met een vals menschen te kerk waar C vertreden, te

M. Een enkele Adviessticht De doelstel niet zuiver e Doel is (a adviezen te v economische Zij kan be van overeenk Eenzijdig ling verleent De vraag zaak worder advies blij werk doen), tijk wijst uit stelling er z direct, 't zij i trole door o heeft dat eig node niet u (art. 7).

Wat de ad duidelijk. In de consequet zonder beden De stichtli sluiten van door tussche keisersfirma als subagen Plaatselijke roepmakela kleine provi agenten me den dus pra schakeld.

En waart staan? Cons door collecti aeltje bran ling verleent enz., collecti Zeer tere „Kerkblad i wel aan het ken is niet i doen aan d Adviessticht Maar wann en adressen rein“.

Ik zou da dan ook m volle 100 p zekeringde zig te zijn, spraken cir eenzijdige en noemen; he de „provinie inderdaad d wel voor h Zou het haar haken Van twee uitsluitend vies, of ze bureau“ en Zeist.

der gebouwen
varen 55 afge-
orde niet lang
op hooger ge-
algemeen van
ou zijn en men

n had heel wat
niet over eens
voorgesteld. Het
p de volgende
hurch, The Pres-
rica, The Pres-
n The Evange-
iad gehoopt te
er zou 's avonds
ten van West-
s echter twaalf
gen der synode
The Ortho-
zal op 15 Maart
reh of Ame-

chin the U.
recht zal dagen
el kans op. Als
e, wel voor het
omen voor dat
immers zoo ver-
kerk dat men
het proces kan
u men dan met

uwe kerk lang-
ie Presbyte-
Dr Machen bij
in het Februari-
en, waarvan ik
belijdende leden
zijn 60 gemeen-
zich, zooals te
zending toe.
ng van de vele
meerden, die in
t. De League
an Drs. Macar-
iders zijn, doet
m weldoordacht

italisten betreft,
van Dr. Barn-
van 16 Februari
en blijft in de
om onlangs ver-
meer vreugde
kerk dan over
bekeerd zijn uit
hieraan toe, dat
in gebleven om-
ft. Verder ver-
d. Hij geeft zijn
van een jonge
aandringen
voegen, in de
het schijnt, is
eze jonge vrouw
rief is wel echt

en vriendin. Ze
d en geeft haar
rk blijft.
weede boek der
teft ze veel ge-
derhavige geval-
nicken 11:4, dat
an den Heere is
rouw priester
deren, die den
naar Jeruzalem.
t zij op dat de
i omdat het mel-
andel. (2 Kron.

ding haar in de
n. Maar bij ver-
de keerzijde van
vel de scheiding
a en Israël toch
4). Ten tweede,
ler wie ook de
naar Juda tegen.
Israël en deed
opstaan. Denk
ot Elia, toen hij
naar de wilder-
zoo, Elia, Israël
zoolang zij in
voor alle ware
Hij zeide: „Wat
n 19:9, 13). Ga
rk in Israël is
et met Israël is
dege met Elia,
t en voor Israël
niet tegen Israël
rd koning Hizkia
offeren (2 Kron.

29:24). Ook moest hij Israël verzoeken met Juda
het Paascheest te vieren. (2 Kron. 30:1, 5, 6).

Uit dit alles blijkt dus, zegt ze, dat hoewel Israël
God verlaten had, God zich toch nog den God van
Israël noemde, en hoewel God oordeelen over
Israël uitsprak, handelde Hij toch nog met Israël
in genade om Zijns verbonds wil. En onze God
is gisteren, heden en tot in eeuwigheid dezelfde.

Hebt gij wel ooit bedacht, roept ze nu ver-
manend haar vriendin toe, wat er geschied zou
zijn als Abraham van God gesmeekt had, terwille
van één geloovige Sodom te sparen? Hoe dat ook
zij, God wilde om tien geloovigen Sodom behouden.
Dan dient nog bedacht dat het om Juda's zonde
was dat de scheiding plaats greep. Misschien wijst
de bitterheid in de nieuwe kerk ook hier op ver-
gelijking. En eindelijk moest God tot Juda zeggen
dat Samaria niet de helft van Juda's zonden heeft
begaan (Ezechiël 16:51). God verhoede dat ook
hier de vergelijking passen zou.

Commentaar is op dit alles overbodig. Het is een
staaltje van fundamentalistische logica en funda-
mentalistisch Schriftmisbruik. Als de voorgangers
zoo redeneeren en hun plichtsverzuim goedpraten
met een valsch beroep op de Schrift, is 't moeilijk de
mensen te overtuigen dat het hun plicht is een
kerk waar Gods Woord openlijk met voeten wordt
verreden, te verlaten.

G. VAN TIL.

STEMMEN UIT ONZE KERKEN

M.

Een enkele opmerking inzake de onlangs opgerichte
„Adviesstichting Geref. Kerken”. Bij voorbaat m'n dank
De doelstelling van bovengenoemde stichting is m.i.
niet zuiver en kan niet tot het gewenschte doel leiden.

Doel is (art. 3): ten behoeve van de Geref. Kerken
advies te verstrekken op het terrein der financiële en
economische belangen dier kerken.

Zij kan haar bemiddeling verlenen bij het afsluiten
van overeenkomsten.

Eenerzijds dus adviezen geven, anderzijds bemidde-
ling verlenen.

De vraag rijst, zal op den duur 't laatste niet hoofd-
zaak worden? M.i. moet een adviesstichting alleen
advies blijven geven (en dan kan ze ongetwijfeld goed
werk doen), maar geen bemiddeling verlenen. De prak-
tijk wijst uit, dat bij een dergelijk tweelachtige doel-
stelling er zoo licht een belang in het spel komt, 't zij
direct, 't zij indirect. Nu wordt wel geschermd met con-
trole door of vanwege de Generale Synode, maar wat
heeft dat eigenlijk voor beteekenis? Invloed kan de Sy-
node niet uitoefenen. Het bestuur vult zich zelf aan
(art. 7).

Wat de adviesstichting eigenlijk wil is nog niet recht
duidelijk. In een bepaalde richting werkt ze reeds, maar
de consequenties aan dat standpunt verbonden zijn niet
zonder bedenking.

De stichting verleent haar bemiddeling voor het af-
sluiten van brandverzekeringen voor de Geref. Kerken,
door tusschenkomst van een met name genoemde ma-
kelaarsfirma, waarvoor de stichting weer zoo ongeveer
als subagent optreedt en een zekere provisie geniet.
Plaatselijke agenten worden uitgeschakeld. Alleen be-
roepsmakelaars, leden van de Geref. Kerk, kunnen een
kleine provisie krijgen. Wanneer men nu weet, dat de
agenten meestal geen beroepsmakelaars zijn, dan wor-
den dus practisch bijna alle plaatselijke agenten uitge-
schakeld.

En waarom dan bij de verzekeringsagenten blijven
staan? Consequent zijn! Ook bemiddeling verlenen b.v.
door collectieve inkoop van brandstoffen (en de plaats-
elijke brandstoffenhandelaren uitschakelen), bemidde-
ling verlenen bij inkoop van boeken, avondmaalswijn
enz., collectief het schilderwerk uitbesteden enz. enz.

Zeer terecht schrijft (Ds) Y. K. V(ellenga) in het
„Kerkblad voor Drente en Overijssel”: „en wanneer wij
wel aan het belang van verzekeringsmensen gaan ra-
ken is niet in te zien, waarom wij het niet zouden gaan
doen aan dat van anderen”, en verder: „wanneer de
Adviesstichting adviezen wil geven... niets dan dank.
Maar wanneer ze zich op practisch terrein gaat begeven
en adressen gaat aanwijzen, betreedt ze een netelig ter-
rein”.

Ik zou daar aan toe willen voegen, dat de kerkeraden
dan ook mogen verwachten, dat deze adviezen voor de
volle 100 pct. deskundig zijn. De „fine fleur” der ver-
zekeringsdeskundigen, die Ds V. veronderstelt aanwe-
zig te zijn, heeft echter in de in bedoeld Kerkblad be-
sproken circulaire deels zulke onnoozele, deels zulke
eenzijdige en onjuiste adviezen gegeven (om maar iets te
noemen: het advies te verzekeren voor 101 pct. wegens
de „provisie van afmaking”), dat ik mij de vraag stel, of
inderdaad de wel aanwezige deskundigen deze circulaire
wel voor hun rekening nemen.

Zou het niet wenschelijk zijn, dat de Adviesstichting
haar bakens verzet?

Van tweeën één. Of de Adviesstichting beperke zich
uitsluitend tot het geven van inderdaad deskundig ad-
vies, of ze verandere haar naam in „Bemiddelings-
bureau” en omschrijve duidelijk haar werkzaamheden.

Zelat.

W. T. Tjerkstra.

UIT AMERIKA.

We geven weer enkele berichten over de reis van
Prof. Schilder door. Zoo blijft het contact van hoofd-
redacteur en lezers toch nog een beetje bewaard!

Zeldzaam hartelijk wordt Prof. Schilder alom begroet.
Een van de vooraanstaande predikanten zei in een
speech: „U past geheel bij ons volk”.

Ds v. Halsema, een meester in het teekenen, laat
Prof. Schilder aldus zien temidden van een kleinen
kring predikanten, sprekend over actuele theologische
kwesties. Men proeft zoo van zelf iets van de „sfeer”.

Hier was een man van rookkracht. Onder zijn spre-
ken, bij het genot van een kop koffie en het traditio-
neele dikke stuk Amerikaansche koeke, durfde de
Nederlandse Theologische Meester de eene „Dutch
Master” na de andere aan. En dat beteekent wat.
Want onze Amerikaansche sigaren zijn „vaste spijs”
vergeleken bij de „lichte kost” uit Nederland. Meer
dan één Nederlandsche rooker is halverwege be-
zweken, als hij zijn rookkunst trachtte gaande te
houden tot het bittere einde van een Amerikaansche
sigaar. Wie echter ook gevallen mogen zijn op de
Amerikaansche Smokerheide, niet de man op het
atelier. Hij schijnt iets degelijks gewend te zijn.

In „De Bazuin” van de vorige week kwamen de
volgende impressies voor, overgenomen uit „The Stan-
dard Bulletin”:

Dr Schilder verovert de harten
van ons Volk.

Wij hebben Prof. Dr K. Schilder reeds verschillende
malen hooren preeken en ook spreken, en wij, en
duizenden anderen, hebben genoten van het geestelijk
voedsel dat hij geeft voor hoofd en hart, op oorspron-
kelijke, glasheldere manier, zoodat het „pakt”, inspi-
reert en vult geeft.

„God wil het,” wij moeten Hem gehoorzaam zijn
en steeds uit wederliefde handelen in overeenstem-
ming met het Woord. Ook al schijnt alles
dwars tegen ons in te gaan, ook
al zijn wij blind voor de toekomst, wij moeten zien
op het gebod!

Uit alles blijkt, dat hij Gods Woord en de Geref.
Belijdenis lief heeft, en ze met al zijn gaven en
krachten zoekt te verdedigen tegen de aanvallen van
den Boze en zijn trawanten.

De groote scharen, die zoo aandachtig naar Dr
Schilder luisteren, zijn het beste bewijs, dat velen
hier nog smaak hebben in de oude, beproefde waar-
heid.

Terecht merkte Dr Henry Beets (aan het einde van
den dienst 11. Zondagavond, gehouden in de West-
minster Presb. Kerk) op, dat Dr Schilder's woorden
waren: „Gouden appels op zilveren gebeeldhouwde
schalen.”

Dr Schilder had als hoofdgedachte gekozen: „Liefde,
de Weg der Kerk” (1 Cor. 12:31b), en Dr Beets
zeide daarvan: „Deze schoone predikatie heeft ons
volkomen gerust gesteld wat betreft het gerucht als
zou Dr Schilder hier door zijn optreden een wigge
van verdeeldheid zijn, om ons volk nog meer uit elkaar
te drijven, maar, integendeel, een cement is, om ons
volk saam te houden en saam te brengen.”

Onder den indruk van het gesprokene, verzoekt Dr
Beets de groote schare dan ook als slotzang te zingen:

„Waar liefde woont gebiedt de Heer Zijn
zegen...”

Mr William B. Eerdmans, die als voorzitter van
de regelingscommissie fungeert, deelde ons mede, dat
nog steeds preek- en spreekverzoeken inkomen uit
verschillende plaatsen van ons land, doch hij is
bevreemd, dat velen teleurgesteld moeten worden, daar
Dr Schilder in April weer in Kampen terug wenschte
te zijn.

Uit de gesprekken, die wij hooren, kunnen wij op-
maken, dat er overal veel belangstelling bestaat, om
Dr Schilder te hooren over „De Algemeene Genade”.
En meer dan een heeft den wensch geuit, dat Dr
Schilder door een duidelijke voorstelling te geven
over deze „kwestie” het middel moge zijn, om te
vereenigen wat bij elkaar hoort, in overeenstemming
met den weg door Paulus aangewezen in 1 Cor.
13 en 14.

Een Engelsch bericht uit hetzelfde blad geven we
hier in vertaling aan de lezers door:

Gisteren (Woensdag 2 Febr.) hield de Chr. Geref.
predikanten-conferentie van Michigan haar winter-
bijeenkomst in Calvin College met Dr K. Schilder
als gast. Ongeveer 120 predikanten uit alle deelen van
den staat (Michigan) waren aanwezig. Om 3 uur
vond een algemeene discussie plaats onder leiding
van Dr Schilder. Om 6 uur n.m. werd gedineerd. Om
7.45 uur hield Dr Schilder een lezing in het auditori-
um van het College, die ook voor het publiek toegan-
kelijk was.

Maandagmorgen 11.1 sprak Dr Schilder voor de
faculteit en de studenten van Calvin College over het
onderwerp: „Wat is christendom en wat is calvi-
nisme?”

Dadelijk na zijn rede gaf Dr Schilder een orgel-
bespeling, die hij besloot met het Nederlandsche
volkslied, waarbij het publiek opstond en met den zang
instemde.

Dr Schilder heeft zijn talent als organist getoond
in verscheidene van de kerken waar hij heeft gespro-
ken, en bracht zijn hoorders daarmee in verrukking.

Ook in „The Banner” vonden we iets. Prof. v. d.
Bosch vertelt in zijn mededeelingen omtrent het Cal-
vin College over de lezing door Prof. Schilder ge-
houden voor de studenten van die inrichting:

Maandag jongstleden hield Dr K. Schilder als de
geziene gast van „Calvin” een rede. Op verzoek gaf
hij een schets van de grondgedachten van het Cal-
vinisme. Ofschoon de rede in de Hollandsche taal,
die slechts door een zeer klein aantal studenten wordt
verstaan, werd gehouden, dwong zij iedereen tot aan-
dachtig luisteren. Als een korte en doorzichtige uit-
eenzetting van wat het Calvinisme is, was de rede
inderdaad merkwaardig. Ds van Baalen, Dr Schilder's
klasgenoot in Kampen, bood ons een uitstekende
samenvatting in het Engelsch. Al heeft de meerder-
heid van onze studenten den spreker niet verstaan,
zij hadden in ieder geval het voorrecht een schitterend
theoloog te zien, begaafd met het vermogen om oor-
spronkelijk te denken en zich raak uit te drukken.

Ook het officiële orgaan van den bond van Gerefor-
meerde Mannenverenigingen roept Prof. Schilder een
zeer hartelijk welkom toe en spreekt de hoop uit, dat
vele verenigingen de gelegenheid zullen aangrijpen om
„this truly great and humble man of God” te verwel-
komen en tot het houden van lezingen uit te noodigen.

Over speelfilms, enz.

Gelukkig is er in onze kringen een fel verzet tegen
de bioscoop en de film.

De wereld van de film (Hollywood, enz.) en de
wereld van de bioscoop zijn absoluut onaanvaard-
baar voor een christen.

Zooals die beide „werelden” zich feitelijk ontwikkelen
en feitelijk vertoonen in onzen tijd, zijn ze een perma-
nente bespottung en een geraffineerde aanval op het
koninkrijk der hemelen.

't Is een bedenkelijk symptoom als men dat niet meer
voelt en die ongerechtigheid niet meer schuwt als een
giftige adder.

Volkomen beamen we wat Ds Popma in zijn „Kerk-
bode” schrijft:

Maar hoe dan te denken over den bioscoop-gang
als uitzondering en onder behoorlijk toezicht met
voldoende waarborgen, dat bovengenoemde bezwaren
zich niet voordoen?

Dat lijkt me uiterst simpel.

Wanneer 't juist is, dat de speelfilm voor vele
duizenden een moreel gevaar is, dan heb ik niet het
recht mee te werken — zij het in nog zoo geringe
mate — dat zulk een stuk leven in stand blijft.

Elk kwartje, dat ik er voor uitgeef, helpt dit gevaar
in stand houden en bevorderen.

We kunnen dat zien in eenigszins breeder verband.

De speelfilm is industrie-product. Moet vóór alle
dingen winst opleveren. „Lachen is handelswaar, het
is mij onverschillig, waar die lach vandaan komt.”

Nu staan we voor het nuchtere feit, dat er één
goede, fatsoenlijke film kan komen, waarbij de vraag
van de kunstwaarde ten minste te stellen valt, wan-
neer daar tegenover staan tien moreel verwerpelijke.
Hierbij denk ik vooral, maar niet alleen aan 't zevende
gebod. Alleen door een dergelijke verhouding bij de
productie valt er voor de film-industrie wat te ver-
dien.

Al kwamen nu hier in Nederland alleen de fatsoen-
lijke en kon de keuring de andere weren, al waren er
geen andere bezwaren, al ging ik bovendien nog
slechts een heel enkele keer van die „goede” speelfilms
bezoeken, dan nog zou dit te veroordeelen zijn.

Immers, we staan voor 't feit, dat de huidige film-
industrie — ondanks verbeleringen — alleen krach-
tens de zonde kan blijven bestaan. Dan hebben wij nie,
het recht zulk een bedorven stuk wereld in stand
te helpen houden, mee te werken, dat zulk een brok
leven blijft bestaan.

Met mijn eene kwartje werk ik daar aan mee.

Nu kijk ik naar de talloze slachtoffers onder de
kijkers. En ik denk aan die „levens zonder geheim”,
aan de acteurs en actrices, die met al die zedelijke
marigheden hun brood verdienen.

Als ik meewerk, dat heel dat brok leven in stand
blijft, wordt hun bloed ook van mijn hand geslacht!

De enkele „goede” film steunen, die uit het gehele
milieu stamt, is 't steunen van dat geheel. Daaraan
doen we niet mee.

't Ligt voor de hand hierin ook te betrekken het
bioscoopgebouw, dat enkel voor dat doel is ingericht.

'k Ben niet zoo heel mal te meenen, dat die steunen
en die steelen zondig zijn. Maar het gebouw, dat enkel
voor dat doel bestemd is, zit onlosmakelijk vast aan
het geheel van dat brok leven, dat op dit oogenblik
slechts krachten de zonde in stand blijft. Naar een
natuurfilm — een film dus, niet in het gewone bio-
coopmilieu ontstaan — in zulk een gebouw vertoond,
gaan we daarom niet.

Voor mijn besef liggen die dingen zoo zeer voor
de hand, dat er niet al te veel over gesproken hoeft.

Zooals bekend is wordt thans gewerkt aan de pro-
ductie van „Christelijke” films of — beter gezegd —
van films voor christenen aanvaardbaar.

We hebben één exemplaar ervan. Handelende over
Urk, de droogmaking van de Zuiderzee, enz., gemaakt
onder inspiratie van het boek van Norel „Aan dood
water”.

Met grooten ernst moet afgevraagd worden of men
met dit experiment op den goeden weg is. Iedere brug
naar de bioscoop moet kort en klein geslagen en zeker
niet worden gebouwd!

Het is daarom goed te luisteren naar een ernstig
woord van A. Janse over deze materie, geschreven in
„Pro Ecclesia”:

De Calvinistische zede onzer vaders deed kaart-
spel, tooneel en dans in den ban. Dat was niet een
bewijs van onghartigheid of kleinzieligheid of doo-
persche wereldwijding. Integendeel, onze goede Gere-
formeerde voorouders waren veel ruimer van blik dan
menig kaartspelend gezelschap. En hun jonge mannen
en vrouwen hadden ruimer kijk op de wereld, dan
degenen, die in den schouwburg speelden. En zij
waren vroolijker in den weg des Heeren, dan de
wereldsche kringen op hun dansavond.